

7/3/17

Μαθημα 2ε

Σχέση Ισοδυναμίας

Πράξεις

$\mathbb{N} = \{0, 1, 2, \dots\}$ φυσικοί

$+$: $\mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N}$ $(n, m) \mapsto n+m$

είναι προεπιλεγμένη, έχει ουδέτερο στοιχείο το 0, δεν έχει αντίθετο στοιχείο ο μόνος που έχει είναι το 0. ΟΤΙ Αντίθετος $\Rightarrow$ ΟΧΙ ΟΜΑΔΑ.

είναι αντιμεταθετική

• Ορίζουμε R σε $\mathbb{N} \times \mathbb{N}$:

$(a, b) R (c, d) \Leftrightarrow a+d = c+b$

είναι αυτοπαράσιμη? $\forall (a, b) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N} \Rightarrow (a, b) R (a, b) \Leftrightarrow$ (εξομorfισμός)
 $a+b = a+b$

• $\forall (a, b) R (c, d) \Rightarrow (c, d) R (a, b) \rightarrow a+d = b+c \Leftrightarrow$
 $b+c = a+d$

• $\forall (a, b) R (c, d)$ και $(c, d) R (e, f) \Rightarrow (a, b) R (e, f)$
 $a+b = b+c$
 $c+d = d+e$
 $\Rightarrow a+f = b+e$

Άρα είναι κλάση ισοδυναμίας, η πενή να βρω τα κλάση.

$[(0,0)] = \{(a,a) \mid a \in \mathbb{N}\}$ η κλάση $[(0,0)]$ περιέχει τα ίδια στοιχεία

$(0,0) R (a,b) \Leftrightarrow b=a$.

$$[(1,0)] = \{(1+b, b) \mid b \in \mathbb{N}\}$$

$$(1,0) R (a,b) \Leftrightarrow 1+b = a$$

$$^n [(n,0)] = \{(n+b, b) \mid b \in \mathbb{N}\} \quad n \text{ δεξιότιμο}$$

παρατηρώ ότι έχω το $(0,1)$ για

$$[(0,1)] = \{(\alpha, \alpha+1) \mid \alpha \in \mathbb{N}\}$$

$$(0,1) R (\alpha, b) \Leftrightarrow b = \alpha+1$$

$$^m [(0,m)] = \{(\alpha, \alpha+m) \mid \alpha \in \mathbb{N}\} \quad m \text{ συγκεκριμένο}$$

Τυχόν $(\alpha, b) \in \mathbb{N} \times \mathbb{N}$

$$- \text{Αν } \alpha > b \Rightarrow \alpha = b+x \Rightarrow (\alpha, b) = (b+x, b)$$

δίνεται στην κλάση $[(n,0)]$.

$$- \text{Αν } \alpha < b \Rightarrow b = \alpha+x \Rightarrow (\alpha, \alpha+x) \text{ δίνεται}$$

στην κλάση $[(0,m)]$.

Άρα βρίσκουμε ότι τις κλάσεις

Έχουμε τις κλάσεις:

$$\left\{ [(0,0)], [(1,0)], [(2,0)], \dots \right\} \cup$$

$$\left\{ [(0,1)], [(0,2)], \dots \right\}$$

$$\downarrow$$

$$(x, x+1)$$

$$x - (x+1) = -1 \text{ για όλους τους φυσικούς } x.$$

Το σύνολο $\{[n, 0], [0, m] \mid n, m \in \mathbb{N}\}$

θα το συμβολίζουμε με $\mathbb{Z} = \{n, -m \mid n, m \in \mathbb{N}\}$

Πρέπει ακόμα να δείξουμε ότι η γνωστή πράξη της πρόσθεσης στο $\mathbb{N}$ ισχύει και στο νέο σύνολο $\mathbb{Z}$.

$$n+n' = \underbrace{[n, 0]}_{(n+x, x)} + \underbrace{[n', 0]}_{(n'+y, y)} = \underbrace{[n+n', 0]}_{(n+x+n'+y, x+y)}$$

$$\text{Γνωρίζω ότι: } (n, 0) R (n+x, x) \Rightarrow (n, 0) \oplus (n', 0) R (n+x, x) \oplus (n', 0)$$

$$\Rightarrow (n+n', 0) R (n+x+n'+y, x+y) \text{ ισχύει}$$

Αντίθετα η νέα πράξη δεν εξαρτάται από τον αντιπροσώπευτή της κλάσης.

$\mathbb{N} \xrightarrow{1-1} \mathbb{Z}$
στέβεται στη πράξη.

• Το $\mathbb{Z}$ αποτελεί αβελιανή ομάδα, γιατί:

$$\underbrace{[n, 0]}_n \oplus \underbrace{[0, n]}_{-n} = [0, 0]$$

$$\rightarrow [n, n] = [0, 0] \text{ οπότε αποτελεί ομάδα}$$

• $\mathbb{N} \times \mathbb{N} \rightarrow \mathbb{N} \quad (n, m) \mapsto n \cdot m \quad (\mathbb{N}, \cdot)$

προσεταιριστική, μοναδιαίο, δεν έχει αντιστροφή
είναι μονοειδές

$$\mathbb{Q} = \left\{ \frac{r}{p} \mid p \neq 0, r, p \in \mathbb{Z}, (r, p) = 1 \right\}$$

$$\frac{1}{2} = \frac{2}{4} = \frac{3}{6} \text{ είναι ισοδύναμα κλάσες: } \frac{1}{2} \left\{ \frac{2}{4}, \frac{3}{6}, \dots \right\}$$

$(\mathbb{N}, +)$ μονοειδές

$$\mathbb{Z} = \left\{ \underset{\substack{\downarrow \\ n}}{[n, 0]}, \underset{\substack{\downarrow \\ -m}}{[0, m]} \mid n, m \in \mathbb{N} \right\} \equiv \{0, \pm 1, \pm 2, \dots\}$$

$\oplus \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$

$$[(\alpha, \beta)] \oplus [(\gamma, \delta)] = [(\alpha + \gamma, \beta + \delta)]$$

$(\mathbb{Z}, \oplus)$ ομάδα

$(\mathbb{N}, \cdot)$ μονοειδές

$\odot \mathbb{Z} \times \mathbb{Z} \rightarrow \mathbb{Z}$ Δείχνουμε στα άνω $\times$ πράξη είναι καλά ορισμένη

$$[(n, 0)] \odot [(m, 0)] := [(nm, 0)] \quad \text{και συμφωνεί με}$$

$$[(n, 0)] \odot [(0, m)] := [(0, nm)] \quad \text{των πράξεων}$$

$$[(0, n)] \odot [(0, m)] := [(0, nm)] \quad \text{επινοείται στο}$$

το $\mathbb{N}$.

Άρα $(\mathbb{Z}, \cdot)$ μονοειδές δείχνουμε να γίνει ομάδα.

Ξεκινάμε από το $(\mathbb{Z}, +, \cdot)$

$$\mathbb{Z} = \{0, \pm 1, \pm 2, \dots\}$$

Ορίζουμε μια σχέση ισοδυναμίας στο $\mathbb{Z} \times \mathbb{Z}^*$:

$$(\alpha, \beta) R (\gamma, \delta) \Leftrightarrow \alpha\delta = \beta\gamma$$

Αυτή είναι σχέση ισοδυναμίας. Να βρούμε τις κλάσεις

$$(\alpha, \beta) R (k\alpha, k\beta) \quad k \in \mathbb{Z}^* \Rightarrow (\alpha, \beta) R \left(\frac{\alpha}{(\alpha, \beta)}, \frac{\beta}{(\alpha, \beta)} \right)$$

ΗΚΔ

Τώρα $\frac{\alpha}{(\alpha, \beta)}$ και $\frac{\beta}{(\alpha, \beta)}$ είναι πρώτοι μεταξύ τους.

$$(1, 2) R (2, 4) R (3, 6) R \dots$$

Όλες οι κλάσεις δίνονται από $[(\alpha, \beta)] = \left\{ (k\alpha, k\beta) \mid k \in \mathbb{Z}^* \right\}$
και α, β πρώτοι μεταξύ τους.

• Αν a, b πρώτοι μεταξύ τους και x, y πρώτοι μεταξύ τους τότε $[(a, b)] \neq [(x, y)] \Leftrightarrow$ ασθενή

$\rightarrow$ Αν ήταν στην ίδια κλάση τότε:

$$(a, b) R (x, y) \Leftrightarrow ay = bx$$

• Όλες οι κλάσεις δίνονται από $\{[(a, b)] \mid a, b \text{ πρώτοι μεταξύ τους και } b \in \mathbb{N}^+\}$

$\hookrightarrow$ $\delta \delta \delta$ $\emptyset$ πάντα θετικό

$$\begin{aligned} [(-1, 2)] &\sim (1, -2) \text{ ανάστροφο } [(-1, 2)] \\ [(-1, 2)] &= [(1, 2)] \end{aligned}$$

Αρα $\delta, \delta, 0$ ένα τυχαίο (n, m) ανήκει σε κάποια κλάση $\{[(a, b)] \mid a, b \text{ πρώτοι μεταξύ τους και } b \in \mathbb{N}^+\}$

Αν $m > 0 \Rightarrow (n, m) \in \left[\begin{pmatrix} n \\ (n, m) \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} m \\ (n, m) \end{pmatrix} \right]$

Αν $m < 0 \Rightarrow (n, m) R (-n, -m) \Rightarrow (n, m) \in \left[\begin{pmatrix} -n \\ (n, m) \end{pmatrix}, \begin{pmatrix} -m \\ (n, m) \end{pmatrix} \right]$

Επομένως το τυχαίο (a, b) θα ανήκει σε κάποια από αυτές τις κλάσεις.

Ξέρουμε ότι $A = \{[(a, b)] \mid a, b \text{ πρώτοι και } b \in \mathbb{N}^+\}$

$$\left\{ \frac{a}{b} \mid a, b \text{ πρώτοι και } b \in \mathbb{N}^+, \boxed{a \in \mathbb{Z}} \right\} = \mathbb{Q}$$

$$\begin{aligned} [n, 1] \\ \downarrow \\ n = \frac{n}{1} \end{aligned}$$

ακολουθεί

Στο A ορίζουμε δύο πράξεις "αριθμ. βασικές" με τη σχετική ισοδυναμία οι οποίες "έρχονται" από το $\mathbb{Z}$.

$$\oplus A \times A \rightarrow A$$

$$([(a, b)], [(x, y)]) \mapsto [(a, b)] \oplus [(x, y)] = [(a\delta + bx, b\delta)]$$

- 1) Πρέπει η πράξη να ερμηνεύεται την σχέση. Δηλαδή να μην εξαρτάται από τους αντιπροσώπους.
- 2) Η πράξη αυτή πρέπει να είναι η ίδια όπως και στο $\mathbb{Z}$ για τα στοιχεία του $\mathbb{Z}$: $[(n, 1)] \oplus [(m, 1)] = [(n+1, 1)]$